

ÅRSREGNSKAB

Flensborg Avis AG
Flensburg

for regnskabsåret

1. januar 2023 til den
31. december 2023

Flensborg Avis AG, Flensborg

Årsregnskab for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023

Balance

A K T I V E R			P A S S I V E R		
	31.12.2023 EUR	Året før EUR		31.12.2023 EUR	Året før EUR
A. Anlægsaktiver			A. Egenkapital		
I. Immaterielle anlægsaktiver			Tegnet kapital	415.064,00	415.064,00
Købte patenter, licenser, varemærker og lignende rettigheder	4.682,24	4.181,53	B. Hensættelser		
II. Materielle anlægsaktiver			Andre hensættelser	88.473,52	97.135,97
1. Grunde og bygninger	127.328,36	136.020,36	C. Gæld		
2. Tekniske anlæg og maskiner	6.899,86	10.115,95	1. Gæld overfor banker	109.169,93	0,00
3. Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	13.847,36	16.393,11	2. Gæld fra leverancer og tjenesteydelser	118.089,46	117.322,69
	148.075,58	162.529,42	3. Anden gæld	90.836,97	418.476,96
III. Finansielle anlægsaktiver			- heraf fra skatter EUR 36.563,48		
1. Kapitalinteresser	19.361,38	19.361,38	(Året før: EUR 37.337,20) -		
2. Værdipapirer under anlægsaktiver	29.006,54	29.006,54	- heraf til social sikring EUR 10.010,05		
	48.367,92	48.367,92	(Året før: EUR 9.671,62) -		
	201.125,74	215.078,87			
B. Omsætningsaktiver				318.096,36	535.799,65
I. Varebeholdninger			D. Periodeafgrænsningsposter	21.638,11	36.269,00
Råvarer og hjælpematerialer	148.094,66	164.886,54			
II. Tilgodehavender og andre aktiver					
1. Tilgodehavender fra leverancer og tjenesteydelser	84.779,35	107.000,92			
2. Øvrige omsætningsaktiver	150.060,16	66.960,21			
	234.839,51	173.961,13			
III. Kassebeholdning og tilgodehavender hos kreditinstitut	242.733,07	521.449,04			
	625.667,24	860.296,71			
C. Periodeafgrænsningsposter	16.479,01	8.893,04			
	843.271,99	1.084.268,62		843.271,99	1.084.268,62

Flensborg Avis AG, Flensborg

Årsregnskab for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023

Resultatopgørelse

		2023 EUR	Året før EUR
1. Omsætning		6.895.251,90	6.373.555,25
2. Andre driftsindtægter		62.609,36	53.632,52
3. Samlet Ydelse		<u>6.957.861,26</u>	<u>6.427.187,77</u>
4. Materialeomkostninger			
a) Udgifter til råvarer og hjælpematerialer	529.340,59	430.537,92	
b) Udgifter til indkøbte tjenesteydelser	<u>550.890,49</u>	<u>- 1.080.231,08</u>	<u>- 963.431,58</u>
5. Bruttoresultat		5.877.630,18	5.463.756,19
6. Personaleomkostninger			
a) Lønninger	3.406.045,67	3.130.923,13	
b) Udgifter til social sikring	<u>737.939,51</u>	<u>- 4.143.985,18</u>	<u>- 3.794.779,95</u>
- heraf til pensioner EUR 19.634,33			
(Året før: EUR 19.802,75) -			
7. Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver og materielle anlægsaktiver		- 25.940,93	- 25.464,15
8. Andre driftsomkostninger		- 1.702.480,76	- 1.637.584,72
- heraf kursdifference EUR 20.715,72			
(Året før: EUR 14.325,64) -			
9. Indtægter af andre værdipapirer under finansielle anlægsaktiver		847,73	531,71
10. Andre renteindtægter og lignende indtægter		472,00	354,00
11. Strafrenter på tilgodehavender i banken		<u>0,00</u>	<u>- 492,16</u>
12. Resultat af selskabsskat		6.543,04	6.320,92
13. Andre skatter		<u>- 6.543,04</u>	<u>- 6.320,92</u>
14. Årets resultat		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Appendiks

I. Generelle bemærkninger herunder oplysninger om virksomheden

Årsregnskabet for Flensburg Avis AG, Flensburg, (Amtsgericht Flensburg, HRB 27 FL) blev udarbejdet i henhold til forskrifterne i §§ 242 ff. og §§ 264 ff. HGB, de dertil hørende forskrifter i den tyske aktieselskabslov og - hvis relevant - de supplerende bestemmelser indenfor vedtægterne samt bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015.

Selskabet er i henhold til størrelsesklassifikationen i § 267, HGB, et lille kapitalselskab. Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er de størrelsesafhængige lettelser for små kapitalselskaber derfor taget i anvendelse.

Balancens opbygning er i henhold til forskrifterne i § 266 Abs. 2 und 3 HGB. Opstillingen af resultatopgørelsen er sket i henhold til § 275 Abs. 2 HGB (metode for samlede omkostninger).

Udarbejdelsen af årsregnskabet sker principielt under antagelse af virksomhedens videreførelse (§ 252 Abs. 1 Nr. 2 HGB). Fortsættelsen af virksomheden er sikret med opfyldelsen af forudsætningerne for støtte fra den danske stat som følge af forretningsaktiviteterne, der retter sig mod medietilbud henvendt til medlemmer af det danske mindretal i Sydslesvig og læsere i Danmark med interesse for grænseområdet.

Aktiverne og gældsforpligtelserne blev vurderet individuelt på balancedagen.

Alle forudsigelige risici og tab, der er opstået op til balancedagen, blev optaget i årsregnskabet, selvom de kun blev kendt mellem balancedagen og den dag, hvor årsregnskabet blev udarbejdet. Overskud blev kun optaget i årsregnskabet, hvis de blev realiseret til og med balancedagen.

Udgifter og indtægter for regnskabsåret blev taget med i årsregnskabet uanset tidspunktet for de tilsvarende betalinger.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Af præsentationshensyn er oplysningerne om de resterende vilkår for tilgodehavender og forpligtelser, der skal noteres i balancen, inkluderet i noterne.

II. Anvendt regnskabspraksis og udenlandsk valuta konvertering

De erhvervede immaterielle- og materielle anlægsaktiver værdisættes med den anskaffelsessum, der er reduceret med det modtagne investeringstilskud, med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Afskrivningerne er blevet foretaget tidsproportionelt og efter den lineære metode. Afskrivningerne er beregnet efter den lineære afskrivningsmetode efter respektive aktuelle levetider. Ved nyerhvervede aktiver er afskrivningerne beregnet fra anskaffelsestidspunktet.

Levetiderne for de mod betaling erhvervede immaterielle aktiver beløber sig til 5 år. For bygningen er levetiden ansat til 50 år. Drifts- og virksomhedsudstyr afskrives overvejende over et tidsrum på 3 - 8 år.

Tilgange af anlægsaktiver i regnskabsåret 2023 med en anskaffelsessum på mellem EUR 250,00 og EUR 1.000,00 blev i henhold til § 6, stk. 2a, i den tyske lov om beskatning af indkomst (EStG) placeret i en samlepост. Pr. 31. december 2023 blev samlepостen afskrevet med en femtedel med en mindskelse af overskuddet til følge. Tilgange af anlægsaktiver med en værdi på under EUR 250,00 blev under tilsvarende anvendelse af § 6, stk. 2, i EStG afskrevet fuldt ud.

De finansielle anlægsaktiver er værdiansat til anskaffelsessum. Finansielle aktiver afskrives ved forventet permanent værdiforringelse i overensstemmelse med § 253, stk 3 HGB til den lavere dagsværdi. Såfremt der i de efterfølgende år er årsager til, at værdiforringelsen ikke længere er gældende, kan dette tilskrives i overensstemmelse med værdiens påskønnelse jf. § 253, stk 5 HGB.

Rå- og hjælpematerialer samt driftsmaterialer og varer blev ansat til anskaffelsessum med tillæg af omkostninger i forbindelse med erhvervelsen. Dette opgøres ved individuel vurdering af den enkelte anskaffelse. For enkelte rå- og hjælpematerialer samt driftsmaterialer er metoden for fast (bogført) værdi anvendt. Der er i nødvendigt omfang foretaget nedskrivning til nettorealiseringsværdi.

Tilgodehavender og øvrige omsætningsaktiver blev ansat til deres nominelle værdi. Der er taget højde for identificerbare risici via afskrivninger i henhold til § 253, stk. 4, HGB. Til dækning af den almindelige kreditrisiko er der blevet hensat et samlet beløb til tab på de ikke enkeltværdiregulerede tilgodehavender.

Alle øvrige aktiver blev værdiansat til nominel værdi eller anskaffelsessum.

Hensættelserne er fastsat ud fra en rimelig kommerciel vurdering af det nødvendige afregningsbeløb.

Forpligtelser blev ansat til nominelt værdi, svarende til beløbet i forbindelse med indfrielsen.

Transaktioner i fremmed valuta er vurderet på tidspunktet for første bogføring med valutaspotgennemsnitskursen og fordringer eller gæld i fremmed valuta på balancedagen i henhold til angivelserne i § 256a, HGB.

III. Kommentarer til balancen

Sammensætningen og udviklingen af de enkelte elementer af anlægsaktiver og opdeling af afskrivninger er i overensstemmelse med § 284, stk. 3, HGB og er vist i bilaget.

De opgjorte tilgodehavender, øvrige omsætningsaktiver og forpligtelser forfalder i det aktuelle regnskabsår og forfalder alle tilsvarende året før i indeværende regnskabsår.

Aktiekapitalen udgør den 31. december 2022 EUR 415.064,00 og er fordelt som følger:

316 aktier, som lyder på navn, à EUR	260,00 = EUR	82.160,00
2.344 aktier, som lyder på navn, à EUR	104,00 = EUR	243.776,00
1.714 aktier, som lyder på navn, à EUR	52,00 = EUR	89.128,00
		<u>EUR 415.064,00</u>

Der forefindes øvrige finansielle forpligtelser på i alt TEUR 403, heraf udgør lejekontrakter TEUR 287 og leasingkontrakter TEUR 116. Restløbetiden på forpligtelserne strækker sig over et tidsrum på max. 5 år.

IV. Andre oplysninger

Selskabet har modtaget tilskud til at opføre forlagsbygningen og anskaffelse af tekniske anlæg og driftsmateriale. Over for tilskudsgiver har selskabet forpligtet sig til at tilbagebetale tilskuddene, hvis udgivelsen af avisen bliver indstillet. Som sikkerhed for tilskudsgivers betingede krav på tilbagebetaling er der til fordel for Byggestøttefonden blevet tinglyst en panteret i den faste ejendom Wittenberger Weg 19 i Flensburg (1. prioritet i tingbogen) på EUR 1.022.583,77.

Dertil eksisterer et ejerpantebrev på EUR 150.000,00 i grundbogen til fordel for Byggestøttefonden, København/Danmark, for at sikre de krav, der hidrører fra "Projekt tagsanering".

Derudover foreligger der en ejerpant (2. Stelle Grundbuch) på EUR 200.000,00 over for Union-Bank Aktiengesellschaft, Flensburg, til risikoafdækning af kontokurantgæld i forbindelse med en (på skæringsdatoen ikke benyttet) kontokurankreditgrænse på samme niveau.

Antallet af beskæftigede medarbejdere i løbet af regnskabsåret er 65 (sidste år: 64). Det fordeler sig på følgende måde:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Funktionærer	45	41
Timelønnede	<u>24</u>	<u>24</u>
	<u>69</u>	<u>65</u>

Direktionsmedlemmer i regnskabsåret 2023 var:

- Adm. direktør/chefredaktør Jørgen Møllekær, Harreslev (Harrislee), (indtil 30. juni 2023)
- Adm. direktør/chefredaktør Søren Munch, Flensborg, (fra 1. december 2023)
- Økonomidirektør Thorsten Kjærsgaard, Flensborg.

Bestyrelsesmedlemmer i regnskabsåret 2023 var:

- Anders Jessen (pensionist), Apenrade/Danmark, (formand),
- Prof. David Nicolas Hopmann (professor ved Syddansk Universitet), Flensborg (næstformand),
- Torsten Schütt (forretningsmand), Flensborg,
- Mogens Steen Therkelsen (Bestyrelsesformand), Kruså/Danmark, (indtil 30. juni 2023)
- Tom Petersen (direktør), Lindewitt,
- Rita Jakobsen (bibliotekar), Flensborg
- Satu Elina Stuwe, (leder af Human Resources), Flensborg (fra 30. juni 2023)
- Hans-Christian Davidsen (redaktør, medarbejderrepræsentant), Flensborg,
- Finn-Erik Schrödl (annoncekonsulent), Barderup,
- Ina Grønvig (redaktør, medarbejderrepræsentant), Sønderborg.

Flensborg, 25. marts 2024

Søren Munch

Thorsten Kjærsgaard

Flensborg Avis AG, Flensborg

Anlægskartotek for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023

	Anskaffelsesomkostninger						Afskrivninger				bogført værdi	
	pr. 01.01.2023 EUR	tilgang EUR	tilskud EUR	afgang EUR	ompostering EUR	pr. 31.12.2023 EUR	pr. 01.01.2023 EUR	tilgang EUR	afgang EUR	pr. 31.12.2023 EUR	pr. 31.12.2023 EUR	pr. 31.12.2022 EUR
<u>I. Immaterielle anlægsaktiver</u>												
Købte patenter, licenser, varemærker og lignende rettigheder	61.033,31	4.675,10	0,00	0,00	0,00	65.708,41	56.851,78	4.174,39	0,00	61.026,17	4.682,24	4.181,53
<u>II. Materielle anlægsaktiver</u>												
1. Grunde og bygninger	450.380,28	0,00	0,00	0,00	0,00	450.380,28	314.359,92	8.692,00	0,00	323.051,92	127.328,36	136.020,36
2. Tekniske anlæg og maskiner	894.352,94	0,00	0,00	2.800,00	0,00	891.552,94	884.236,99	2.516,09	2.100,00	884.653,08	6.899,86	10.115,95
3. Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	218.347,63	22.701,99	0,00	16.787,76	0,00	224.261,86	201.954,52	10.558,45	2.098,47	210.414,50	13.847,36	16.393,11
	1.563.080,85	22.701,99	0,00	19.587,76	0,00	1.566.195,08	1.400.551,43	21.766,54	4.198,47	1.418.119,50	148.075,58	162.529,42
<u>III. Finansielle anlægsaktiver</u>												
1. Kapitalinteresser	19.361,38	0,00	0,00	0,00	0,00	19.361,38	0,00	0,00	0,00	0,00	19.361,38	19.361,38
2. Værdipapirer under anlægsaktiver	51.757,86	0,00	0,00	0,00	0,00	51.757,86	22.751,32	0,00	0,00	22.751,32	29.006,54	29.006,54
	71.119,24	0,00	0,00	0,00	0,00	71.119,24	22.751,32	0,00	0,00	22.751,32	48.367,92	48.367,92
I alt:	1.695.233,40	27.377,09	0,00	19.587,76	0,00	1.703.022,73	1.480.154,53	25.940,93	4.198,47	1.501.896,99	201.125,74	215.078,87

Flensborg Avis Aktiengesellschaft, Flensborg

Årsberetning for regnskabsåret

fra 1. januar 2023 til 31. december 2023

I den foreliggende beretning gennemgås med udgangspunkt i regnskabsåret 2023 Flensborg Avis AG's forretningsmodel, mål og strategier, den økonomiske beretning, chance- og risikoberetningen samt selskabets prognose.

1. Selskabets grundlag og mål

Selskabets formål består i forlagsvirksomheden bag avisen "Flensborg Avis", avisen for det danske mindretal i Sydslesvig. De hermed forbundne aktiviteter inden for forretningsområdet avis- og forlagsvirksomhed er selskabets kerneforretning og omfatter både den redaktionelle udformning, hvervningen af annoncekunder, afregning af abonnenter og produktion af avisen.

I kraft af sit forretningsformål opfylder selskabet forudsætningerne for støtte i form af tilskud (indtægts- og projekttilskud) fra den danske stat i henhold til "Sydslesvigloven" og den såkaldte "Mediestøtte". Støtten beror på den danske stats interesse i at sikre en selvstændig, dansksproget og mindretalsorienteret avis til medlemmerne af det danske mindretal. Dette tilsagn bygger på den varige interesse for avisen blandt det danske mindretal og læsere i Danmark med interesse for grænseområdet. Ved hjælp af støtten fra den danske stat sikres det, at selskabet opnår et resultat i balance.

I overensstemmelse med forretningsformålet er og bliver det fortsat selskabets mål at sikre den fortsatte eksistens af avisen til det danske mindretal, "Flensborg Avis", og at etablere og bruge avisen endnu stærkere som brobygger til Danmark i form af en dybere forankring hos mindretallet og deres medlemmer og organisationer samt øge kendskabet til mindretallet, deres organisationer og foreninger og det daglige mindretalsarbejde yderligere, også blandt mindretallets egne medlemmer.

For at begrænse behovet for støtte fra den danske stat mest muligt gælder det i kerneforretningen om at orientere sig mod kunders behov og ud over den traditionelle papirudgave også at benytte elektroniske medier på alle gængse digitale platforme, så interesserede læsere præsenteres for målrettet indhold, både her og på de sociale medier. I den forbindelse er der ud over en redaktion, der står bag udformningen af avisen i trykt og elektronisk form, også et område "Onlineredaktion" til digitalt indhold på Flensborg Avis' hjemmeside på www.fla.de samt til tv- og videoindhold og tilpasset indhold inden for de øvrige elektroniske og sociale mediers område.

I forbindelse med trykningen af avisen i papirform samt de eksterne trykordrer har selskabet sit eget rotations- og arktrykkeri med egen prepress-afdeling og slutbehandling. På www.fla.de driver Flensborg Avis AG sin egen betalingspligtige onlineportal, hvor interesserede læsere kan abonnere på dagsaktuelle artikler, e-avis-udgaver samt tv-video-indhold. Derudover har forlaget andele i den danske radiostation "Radio4".

I kraft af og med henblik på at fremme avis- og forlagsvirksomheden som kerneforretning er selskabet også aktivt inden for trykkerivirksomhed, som ud over produktionen af den traditionelle papirudgave af avisen også omfatter det kommercielle virksomhedsområde. Det kommercielle område vedrører alle former for eksterne trykordrer, f.eks. tillæg til avisen i papirform, specialprodukter, formularer eller andre trykvarer. Dette område er ikke omfattet af støtten fra den danske stat. De indtægter, som denne trykkerivirksomhed medfører, bidrager dog – sammen med kerneforretningens indtægter fra abonnementer og annoncer – til en yderligere reducere af selskabets behov for tilskud. Derfor består udfordringen vedvarende i at udnytte det kommercielle område optimalt med henblik på at fremme selskabets formål.

2. Den økonomiske beretning

a) Rammebetingelser

De økonomiske rammebetingelser for såvel avis som trykkeri er som i de forudgående år fortsat vanskelige. Avisforlagene er stadig udsat for stor konkurrence fra internettet og andre hurtige informationskanaler.

Udvidelsen af avistilbuddet til at inkludere de elektroniske medier, såvel på stationære som på mobile enheder samt de sociale medier med printhistorier er ganske vist et vigtigt og uomgængeligt ekstratilbud. Dette kan dog ikke opveje nedgangen på abonnements- og annonceområdet på den trykte avis' område, inkl. e-avisen. Flensborg Avis mærker også den generelle branchetendens til faldende oplagstal og de dermed forbundne indtægtstab på abonnementsområdet.

De erkendelser, der er opnået fra strategiprocesen om brugernes adfærd og krav til fremtidigt indhold, medieformer, platforme og distributionskanaler, fungerer fortsat som grundlag for udviklingsprocessen i huset. Nogle af behovene, f.eks. en mere moderne og tidssvarende tilstedeværelse på nettet samt mere målgruppeorienteret familie- og livsstilsindhold er blevet udbygget yderligere i det forgangne regnskabsår. Fællesprojektet med Dansk Skoleforening og Dansk Centralbibliotek (støttet af den danske A.P. Møller Fonden), der udløb den 31.7.2022, er blevet fortsat og er også fremover en fast bestanddel af lørdagsudgaven. Kombineret med de øvrige tilbud og øvrigt indhold kan dette efter vores vurdering danne grundlag for en fortsat fremtidsholdbar retning for forlags- og mediehuset.

Derudover er Digital-first-strategien blevet fremskyndet siden marts 2023 og har fået tildelt mere personale. Dermed sikres besætningen af online-redaktionen på alle ugedage fra kl. 7 til kl. 19. Ved særlige anledninger eller begivenheder kan der også når som helst reageres og tilpasses her. Desuden er der i samarbejde med et eksternt software-firma udviklet en ny app, der fremover forener nyhedsbrev, push-meddelelser, magasiner og e-avis i en app. Den planlægges indført på markedet i marts 2024.

Også det kommercielle område, især arktrykkeriet, er fortsat udsat for konkurrencepres fra online- og internettrykkerier. For fortsat at kunne overleve også på disse områder er det af afgørende betydning, at servicen og fleksibiliteten i prepress-afdelingen, i produktionen og i slut- og viderebehandlingen holdes på et højt niveau, således at vi på basis af konkurrencedygtige priser kan imødekomme kundernes ønsker og krav.

b) Selskabets økonomiske udvikling

Nedenstående oplysninger om selskabets økonomiske udvikling og situation berører væsentlige påvirkningsfaktorer samt afvigelser i forhold til den planlagte økonomiske udvikling.

På trods af indførelsen af det betalingspligtige indhold og tilpasningen af prisstrukturen på onlineområdet kan der endnu ikke konstateres nogen væsentlig tilbagegang ved onlinetallene på betalingsområdet for Flensborg Avis AG. I kraft af vores Digital-first-strategi, der har været forstærket siden foråret 2023, har vi kunnet konstatere en markant øget rækkevidde. Til gengæld har der i det forgangne regnskabsår været en nedgang i abonnementer på printudgaven.

På abonnementsområdet lykkedes det desværre ikke helt i 2023 at holde oplagsniveauet fra året før. Pr. 31. december 2023 lød oplaget på 3.580 stk., hvilket udgør et fald på 79 abonnementer i forhold til forrige år. Det dækker over en nedgang på 179 stk. på printområdet, mens e-avisområdet har kunnet notere en fremgang på 13 og det digitale område en fremgang på 87.

De registrerede besøgstal på vores onlineportal er heldigvis steget.

Som led i Digital-first-strategien og ændrede registreringskrav vil der i fremtiden blive taget højde for rækkevidden (reach), også som led i Resultataftalen med ”Sydslesvigudvalg”. En direkte sammenligning med de forudgående år er derfor ikke længere givet.

Dog kan man også her konstatere en positiv tendens i regnskabsåret. Hvor vi i 1. halvår af 2023 gennemsnitligt havde 186.102 views om måneden, lød tallet allerede i 2. halvår af 2023 på 217.851 views om måneden.

På Facebook-profilen kunne vi ved udgangen af 2023 registrere 10.900 likes og lignende interaktioner, hvilket er en tilbagegang fra forrige år. Dog var antallet af profilbesøg ved udgangen af 2023 steget til 172.800.

På Instagram og X (tidligere Twitter) kunne vi ultimo 2023 notere i alt 3.125 followers. Det er en mindre stigning i forhold til forrige år (2.969).

Disse forskellige platforme indikerer samlet set et potentiale for at øge rækkevidden ved at anvende forskellige distributionskanaler, inkl. de sociale medier. Selvom de sociale medier ikke genererer noget bidrag til omsætningen, håber vi med denne forøgelse af vores rækkevidde fortsat at opnå en image- og promoveringseffekt, der i sidste ende også kan påvirke kendskabsgraden og abonnementsstrukturen. Det samme gælder for weekendsektionen ”KomMit”, der ud over det rene abonnementsoplag også distribueres til alle medlemmer af den danske skoleforening.

Omsætningen på det kommercielle område er glædeligvis endnu en gang blevet øget i forhold til forudgående år. Rotationsomsætningen overgik i 2023 det budgetterede niveau med 37 T€, mens arktrykkeri-området lå cirka 40 T€ under budgettet. Alt i alt kan der tales om en tilfredsstillende realisering af budgettet.

Selskabet opnåede i regnskabsåret 2023 en samlet omsætning (inkl. omsætning fra tilskud fra den danske stat) på 6.895 T€ (sidste år = 6.374 T€). Afvigelsen skyldes primært stigende tilskud fra Sydslesvigudvalget, en større udbetaling af mediestøtte, de resterende projektmidler fra A.P. Møller Fonden samt forhøjelse af videreberegningen af serviceomkostninger.

Vedrørende materialeudgifter har der som følge af den russiske invasion i Ukraine været større prisstigninger, særligt inden for rotationspapir samt trykfarver og arktrykpapir, hvilket især har øget udgifterne til avistrykpapir og rotationsfarver i regnskabsåret 2023.

I relation til personaleudgifterne var der ingen uventede lønstigninger i kraft af de eksisterende overenskomster. Personaleudgifterne er vokset siden forrige år på grund af besætning af ledige stillinger, særligt på redaktionsområdet, og udbetaling af fratrædelsesgodtgørelser.

På det kommercielle område kunne et positivt dækningsbidrag også realiseres i regnskabsåret 2023. Dette ligger med 68 T€ tæt på forrige års niveau (+70,5 T€). Dette resultat kommer forlagsområdet fuldstændigt til gode og reducerer dermed tilskudsbehovet.

Selskabet har i regnskabsåret opnået et resultat på -4.109 T€ inden tilskud fra Sydslesvigudvalget. Der var budgetteret med et resultat på -4.039 T€ inden modregning af investeringer. Årsagen til budgetafvigelsen har især været fremrykket besætning af ledige stillinger og udbetaling af fratrædelsesgodtgørelser og en lavere omsætning i november/december. Dækningen foregår med brug af mellemregningskontoen med den danske stat.

Den regulære, økonomiske udvikling i det forløbne regnskabsår kan i lyset af de brancheudfordringer, der aktuelt gælder på næsten alle forretningsområder, i det store og hele fortsat betragtes som tilfredsstillende, på trods af det aktuelt lave niveau.

c) Selskabets formue, finansielle situation og indtjeningssituation

De løbende driftsmæssige tilpasninger og de planlagte og fastholdte initiativer og tiltag i ”Resultataftale 2023” og i budgettet for 2023 har på trods af de udfordrende rammebetingelser som følge af Ukraine-krigen fortsat fundet indpas i det daglige arbejde i virksomheden og har bidraget til resultatet for regnskabsåret 2023.

I. Balancestruktur

Balancesummen er i regnskabsåret 2022 aftaget med 54 T€ sammenlignet med året før og udgør 1.084 T€ pr. 31.12.2022 (mod 1.138 T€ forrige år). Her skal fremhæves væsentlige ændringer i følgende poster:

a) Aktiver

- Formindskelse af anlægsaktiverne	- 14 T€
- Reduktion af lager	- 17 T€
- Forhøjelse af fordringer og øvrige aktiver	61 T€
- Formindskelse af kassebeholdning og indestående hos kreditinstitutter	- 279 T€

b) Passiver

- Forøgelse af forpligtelser over for kreditinstitutter	109 T€
- Reduktion af hensættelser	- 9 T€
- Formindskelse af øvrige forpligtelser	- 328 T€
- Formindskelse af periodiseringsposterne	- 15 T€

Disse udviklinger skyldes den generelle, økonomiske udvikling. Ændringerne ved de øvrige forpligtelser skyldes primært ændringerne ved tilskuds- og projektkontiene. Forøgelsen af forpligtelser over for kreditinstitutter skyldes en forsinkelse ved udførelsen af en overførsel fra Danske Bank til Union Bank ved årets udgang.

II. Resultatopgørelse

I sammenligning med forrige år er omsætningen på områderne Forlag samt Ark- og rotationstrykkeri uden indregning af tilskud faldet med cirka 31 T€; fra 1.680 T€ til 1.649 T€ i 2023. Her kan de største afvigelser konstateres på områderne Abonnement (-31 T€), Annoncer (-20 T€), Rotationstrykkeri (+18 T€) og den øvrige omsætning (+2 T€).

Forbruget af indtægtstilskuddet fra Sydslesvigudvalget er øget med 371 T€, resultat- og tilskudsbetinget.

Udgifterne til råvarer og hjælpematerialer er af produktions- men også prismæssige årsager steget. Særligt er udgifterne til avistrykpapir steget med 72 T€ og udgifterne til rotationsfarver med 8 T€. Udgifterne til relaterede ydelser er steget svagt med ca. 18 T€, hvilket primært skyldes øget brug af honorarer, tilkøb af trykkeri- og bogbindingsarbejde samt større udgifter til kantinedrift.

Personaleudgifterne er i forhold til sidste år steget med ca. 349 T€ – af de grunde, der er nævnt i afsnittet Selskabets økonomiske udvikling – og ligger dermed 42 T€ over budgettet for 2023.

De øvrige driftsomkostninger er i sammenligning med forrige år steget med 65 T€, hvilket især skyldes større udgifter til post- og budlevering (+27 T€), højere energiudgifter (+41 T€) samt højere reparations- og vedligeholdelsesudgifter (+33 T€), som ikke har kunnet opvejes helt af besparelser i de øvrige drifts- og administrationsomkostninger.

III. Likviditet/banker

I regnskabsåret pr. 31.12.2023 blev der brugt kontokurantkreditter fra den eksisterende kreditaftale med Union Bank AG. Årsagen til dette er en forsinket overførsel fra Danske Bank til Union Bank ved årets udgang.

Forudbetalingerne af tilskud fra det danske kulturministerium og fra abonnenter, medietilskuddet, indtægterne fra annonce- og trykkeriområdet samt den brug af kortfristede kreditlinjer, der er mulig i kraft af passende

kreditlinjeaftaler med virksomhedens bank Union Bank AG, der er sikret med en fortegnelse i hovedbogen, sikrer en tilstrækkelig likviditet i den daglige forretningsgang i selskabet.

IV. Egenkapital

Den omtalte forringelse af balancesummen har med en uændret egenkapital ført til en forhøjelse af egenkapitalandelen ved årets afslutning.

Egenkapitalen pr. 31.12.2023 er 49,22 % (sidste år = 38,28 %).

Egenkapitalandelen kan fortsat betegnes som god.

V. Regnskab over investeringer

Tilvækst af anlægsaktiver på forlagsområdet bliver modregnet i den danske stats tilskud og er balanceret med den såkaldte "erindringsværdi". Investeringer på det område, der ikke kan få tilskud (den kommercielle afdeling), aktiveres i henhold lovgivningen og afskrives planmæssigt. For mindre aktiver med en værdi på 250 € til 1000 € dannes en samlest, der afskrives over en periode på 5 år. Aktiver med en værdi på op til 250 € afskrives fuldt i regnskabsåret.

I regnskabsåret 2023 blev der foretaget investeringer på ca. 132 T€, der er finansieret via leasing.

d) Præstationsindikatorer

Til den interne virksomhedsstyring anvendes følgende nøgletal:

- Selskabets resultat før tilskud fra den danske stat
- Abonnementstal
- Annonce- og trykkeriomsætning

Med hensyn til målet om bæredygtighed i forretningsaktiviteterne udgør selskabets resultat inden tilskud fra den danske stat den vigtigste finansielle præstationsindikator.

Ovennævnte præstationsindikatorer og nøgletal planlægges for det efterfølgende år på ydelses-, område- og kontoniveau i maj/juni, og de tilpasses eventuelt i november efter de aktuelle forhold. I den forbindelse fokuseres der, ud over på omsætningsplanlægningen inden for de enkelte områder, særligt på personale- og materialeomkostningsplanlægningen samt planlægningen af eksterne ydelser (freelancere, fotografer, nyhedsbureauer) samt markedsføringsudgifter, da disse udgør den største andel af vores aktivitets- og resultatplanlægning.

Denne aktivitets- og resultatplanlægning danner grundlag for forhandlingerne med det bevilgende udvalg (Sydslesvigudvalg) om tilskudsbehovet i det følgende år.

3. Muligheder og risici

Indstilling af tildelingen af tilskud fra den danske stat udgør den største risiko.

Tilsagn om et statstilskud fra Danmark er blevet givet på grundlag af det forelagte budget og ”Resultataftale”-udkastet for 2024. Dette tilsagn bygger på den varige interesse for avisen blandt det danske mindretal og læsere i Danmark med interesse for grænseområdet.

Forudsat at der vil være et nogenlunde uændret avissalg (print, online og e-avis) og at medierækkevidden sikres, er der pt. ikke udsigt til nogen risici i forhold til den fremtidige tildeling af tilskud.

Dog er den aktuelle situation, hvor udgiftsstigningerne (særligt på personale- og markedsføringsområdet) i de senere år syd for grænsen har været højere end forhøjelsen af det generelle tilskud til mindretallet på den danske side, fortsat en udfordring. I budgettet for 2024 er der taget højde for de generelle udgiftsforøgelser. Ønsket om en tilsvarende tilpasning af tilskuddet er imødekommet til fulde fra Sydslesvigudvalgets side for 2024.

Som yderligere udfordring for regnskabsåret 2024 anser vi den vedvarende russiske angrebskrig mod Ukraine og det høje udgiftsniveau, der fortsat består på mange områder.

For at sikre en løbende kontrol med disse parametre og kunne reagere på eventuelle væsentlige afvigelser kontrolleres hvert kvartal som minimum hele resultatet på område- og kontoniveau, og der sammenlignes med sidste års tal og budgetter, ligeledes på kontoniveau. Afvigelser analyseres, og såfremt det er nødvendigt, træffes der egnede forholdsregler. Dette gælder også opgørelsen pr. omkostningssted og pr. omkostningsbærer, for så vidt angår afgrænsningen mellem avisen og den kommercielle afdeling samt for de løbende projekter.

De omkostningsstigninger inden for råvarer og hjælpestoffer, der viste sig i 2022 og starten af 2023, er aftaget ved udgangen af 2023. Særligt inden for papir og energi medfører dette lettelse i forhold til forrige år. Derimod må udviklingen omkring personaleudgifterne afventes. For 2024 er der i de aktuelle overenskomstforhandlinger kun lagt op til en inflationskompensation.

Med hensyn til likviditetsrisikoen sikrer vi den løbende likviditet ved regelmæssigt at kontrollere overholdelsen af aftalte betalingsfrister for de udestående debetposter og gennemføre rykkerprocedurer.

Hvor længe og med hvilken konsekvens følgerne af ovennævnte krig vil påvirke Flensborg Avis AG’s forretningsområder, kan ikke forudsiges på nuværende tidspunkt. Der er så vidt muligt truffet foranstaltninger og taget højde for dem i budgettet for 2024.

Muligheder hænger også sammen med videreudvikling af avisen og dens rækkevidde. I den forbindelse spiller KomMit-projektet, der har været en fast bestanddel af lørdagsudgaven siden midten af 2022, fortsat en rolle. En anden vigtig byggesten er forøgelsen af rækkevidden som led i Digital-first-strategien.

For regnskabsåret 2024 er forretningsdriften af Flensborg Avis ifølge den aktuelle vurdering sikret med de forventede indtægter fra virksomhedsområdet Avis- og forlagsvirksomhed, det kommercielle

område (eksterne trykordrer) og tilskuddene fra den danske stat, der er tilsikret på grund af forretningsformålet i avis- og forlagsvirksomheden, samt mediestøtten.

4. Prognose

Også i 2024 skal det fortsat forsøges at opnå en lille fremgang i annonceomsætningen, bl.a. ved hjælp af specialprodukter og specialsider samt den omtalte permanente tillægssektion i lørdagsudgaven. Dette område er dog fortsat vanskeligt. Muligheder for at generere yderligere omsætning i kraft af tværmedial annoncevirksomhed og native-advertising er til stede også for vores avis. I den forbindelse må vi i første omgang dog afvente videreudviklingen af vores onlineportal, den nye hjemmeside samt den aktuelle digitale offensiv på det redaktionelle område. Man må dog stille spørgsmålstegn ved, om denne form for forøgelse af rækkevidden på kort og mellemlang sigt kan kompensere for tabene i det traditionelle segment for et mediehus af vores størrelse. For vores mediehus er dette aspekt kun i begrænset omfang medtaget i vores budgettering for 2024.

På grund af de negative effekter af den russiske invasion af Ukraine, der fortsat må forventes, og de dermed forbundne omkostningsstigninger og den forringelse af købekraften, der må regnes med, må vi også for regnskabsåret 2024 forvente en fortsat svag forretningsudvikling. For så vidt angår abonnementsstallene og omsætningen på abonnements-, annonce og trykkeriområdet, forventer vi et niveau for 2024, der ligner 2023.

Vores elkontrakter er sikret og prisfastsat med aftaler for regnskabsåret 2024, og dette på et lavere niveau end for 2023. Inden for råvarer og hjælpematerialer, særligt papir- og farveområdet, kan der konstateres en let nedadgående tendens i indkøbspriserne. I kraft af de eksisterende overenskomster med fastlagte udbetalinger af en inflationskompensation indtil udgangen af 2024 forventer vi ikke nævneværdige ekstraordinære udgiftsforøgelser på personaleområdet i 2024.

Inden inddragelse af det planlagte tilskudsbeløb planlægges nu et resultat for 2024 på -4.211 T€. Dette er dækket med et tilsagn om tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Eftersom yderligere indikatorer, herunder f.eks. mulige prisforhøjelser ved råvarer og hjælpematerialer (for så vidt der ikke foreligger leveringsaftaler med faste priser), fastsatte lønforhøjelser ved personaleudgifterne og løbende investeringer allerede indgår i budgettet, og vi ikke forventer nogen markante ændringer i omsætningen, der ikke kan kompenseres for, anses budgetmålet for 2024 under de aktuelle betingelser som realiserbart, hvad angår den regulære forretningsdrift.

Ordresituationen på abonnements-, annonce- og trykkeriområdet samt de aktuelt gældende priser, især inden for råvarer og hjælpematerialer, er fortsat i fokus, og vi vil forsøge at modvirke stigningerne, såfremt dette er nødvendigt og muligt.

Flensborg, 25. marts 2024

Søren Munch

Thorsten Kjærsgaard

I henhold til de pligter, som påhviler os, godkender vi hermed årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023, som er revideret af BDO AG Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Flensborg, og er forsynet med en revisionspåtegning af 25. marts 2024 uden forbehold.

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med de tyske handelsretslige regler og supplerende vedtægtsbestemmelser. Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 og resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023. Ledelsesberetningen indeholder efter vor opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler. Årsregnskabet indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1594 af 14.12.2015.

Anders Jessen

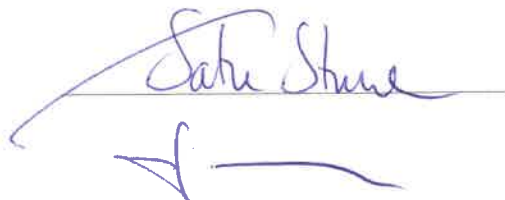
Prof. David Nicolas Hopmann

Torsten Schütt

Satu Elina Stuwe

Tom Petersen

Rita Jakobsen

Hans-Christian Davidsen

Finn-Erik Schrödl

Ina Grønvig

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til Flensborg Avis AG

REVISIONSPÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKABET

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Flensborg Avis AG for regnskabsåret 1. januar 2023 til 31. december 2023, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet er ud over de tyske handelsretlige bestemmelser også udarbejdet efter bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023 i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med tyske standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark og standarderne for offentlig revision, jf. bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Flensborg Avis AG i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet og ledelsesberetningen

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Desuden er ledelsen ansvarlig for at udarbejde ledelsesberetningen, der alt i alt formidler et ram-mende billede af selskabets situation og stemmer overens med årsregnskabet.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet og ledelsesberetningen

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark og standarderne for offentlig revision, jf. bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark og standarderne for offentlig revision, jf. bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af de interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig

usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Vurderer vi overensstemmelsen mellem ledelsesberetningen og årsregnskabet, ledelsesberetningens overholdelse af loven og den billede af selskabets situation, som den formidler.
- Udfører vi revisionshandlinger vedrørende de fremtidsrelaterede angivelser i ledelsesberetningen, som ledelsen har fremstillet. På grundlag af tilstrækkeligt egnede revisionsbeviser konkluderer vi i den forbindelse især vedrørende de betydelige antagelser, der ligger til grund for de fremtidsrelaterede angivelser fra ledelsen, og bedømmer, hvorvidt de fremtidsrelaterede angivelser er korrekt baseret på disse antagelser. Vi afgiver ingen selvstændig revisionserklæring vedrørende de fremtidsrelaterede angivelser eller de underliggende antagelser. Der er en betydelig, uundgåelig risiko for, at fremtidige hændelser afviger væsentligt fra de fremtidsrelaterede angivelser.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Sydslesvigudvalget.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Sydslesvigudvalget. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIG REGULERING

Udtalelse om revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Flensborg, den 25. marts 2024

BDO AG
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft (revisionsselskab)

Golz
Wirtschaftsprüfer

Marquardsen
Wirtschaftsprüfer

Afrapportering for resultataftale for 2023 mellem Sydslesvigudvalget og Flensborg Avis

1. Rapporteringsskema

1.1 Flensborg Avis analogt og digitalt

Opgave	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.	Status på målopfyldelsen pr. ultimo juni 2023	Status på målopfyldelse ved udgangen af 2023	Bemærkninger
FLA-Analogt Abonnement papiravis/e-paper	Videst muligt sikre det eksisterende oplagsniveau på avisen i sin hidtidige form (papir og e-avis)	Målet er qua KomMit i Lørdagsudgaven at fastholde det distribuerede oplag omregnet på alle ugens dage til i gns. 5000 inkl. e-paper.	25%	Opfyldt	Opfyldt	Abonnementstallet ultimo 2023 ligger på ialt 3.580 abonnenter inkl. e-paper. Det er en tilbagegang på 79 abonnenter i forhold til 2022, hvilket i forhold til de foregående år kun er en lille tilbagegang. Omregner man vores fortsat meget stabile oplag på Kommit-aviserne samt oplaget for ugeavisen Sydslesvig med, ligger vi fortsat over resultatmålet på gennemsnitlig 5.000 avier (inkl. e-paper). Vi har igangsat en mar-

Afrapportering 2023

						kedsføringskampagne i 2. kvartal 2024 i forbindelse med lanceringen af vores nye nyhedsapp. Vi har en målsætning om at aktivere avisens printlæsere digitalt, at øge antallet af digitale abonnenter og at udbrede kendskabet til avisen blandt ikke-abbonenter.
FLA-Digitalt Abonnement	Avisens digitale rækkevidde vokser fortsat. Og derved fortsætter andelen af rent digitale abonnenter ift. print også med at vokse.	Hjemmesiden fla.de: 300.000 artikelvisninger per måned ved årets udgang. Dvs. gennemsnitlig 10.000 læste artikler per dag. Facebook (fordelt på især de to platforme nyheder og sport): 20.000 følgere Twitter (tre profiler): 2.500 følgere.	60%	Web-platforme : Delvist opfyldt Øvrige digitale platforme : Delvist opfyldt	Web-platforme : Delvist opfyldt Øvrige digitale platforme : opfyldt	Artikelvejvisninger på online har i 2023 vist en stigende tendens. Mens gennemsnittet for første halvår lå på 186.102, steg dette til gennemsnitlig 217.851 visninger i andet halvår med et månedsspejck på 325.431 i oktober. Selvom vi ikke har nået målet endnu, er vi på rette vej, og oktober 2023 viser, at potentialet til fortsat stigning er til stede. Vi er dog også udsat for udefrakommende omstændigheder, som påvirker læsertallet online. Blandt andet har Facebook ændret sin logaritme i marts 2024, hvilket har

Afrapportering 2023

						medført et fald i views på ca. 15-20%. Andre medier har oplevet markant større fald, men Flensborg Avis drager i høj grad nytte af en høj kundelojalitet med mange returning visitors.
						Antallet af Facebook-likes ligger ultimo 2023 for nyhedsplatformene på 10.900 likes og andre interaktioner. Det er en tilbagegang i forhold til 2022. Til gengæld er antallet af profilbesøgende vokset til 172.800 ultimo 2023. På Instagram og X (forhenværende Twitter) har vi ultimo 2023 sammenlagt 3.125 følgere. Det er en fremgang i forhold til 2.969 følgere ultimo 2022.

Afrapportering 2023

FLA KomMit (Skoleforeningsforældre)	Mårettet indhold til målgruppen 30-49 år med skole-søgende børn	Print 40 lørdage p.a. til ca. 4000 husstande. Indholdet er også online på fla.de Ny begivenhedsapp til smartphones 1000 downloads	10%	Opfyldt	Opfyldt	APM-projektet "KomMit" kører også inden for de regulære driftsrammer fortsat fint med det bud-getterede lørdagsoplæg på ialt ca. 10.000. Stort set alle mindretalsorganisa-tioner er fortsat med og genererer attraktivt og målrettet indhold. Antallet af husstande der modtager KomMit-oplægget er steget og er aktuelt på 5.433. Vores planlagte begiven-heds-app har vi revurderet. Her vil vi i stedet fokusere på vores nyheds-app, der indeholder både nyheder, e-avis, lyd (radio, podcast m.m.) samt videoer og desuden være drevet af pushbeskeder. App'en blev lanceret 29. april og er en platform, der over tid forventes at give vores læsning et skub.
Fastholde og udbygge det eksisterende samar-	At inddrage så mange af mindre-	Udvikle og fremstille infomateriale på mange	5%	Opfyldt	Opfyldt	Vi samarbejder fortsat sammen med de øvrige

bejde med de øvrige organisationer i deres bestrebelser på at udvide kendskabet til og omkring det danske mindretal i Sydslesvig og samtidigt at analysere og optimere mindretallets struktur og samarbejdet organisationerne imellem.	tallets organisationer som muligt i det interne og eksterne oplysningsarbejde ved forskellige lejligheder. Desuden at samle kompetence og knowhow mere centralt i mindretallet fremfor at fortsætte med decentrale parallelstrukturer på en del områder.	forskellige platforme samt deltage i arrangementer af forskellig art især i samarbejde med de øvrige organisationer. Desuden vil vi også fortsat gerne være et aktiv i Samrådets videre arbejde i strukturoptimeringen samt øge samarbejdet på det operative plan.			organisationer ved arrangementer og i forbindelse med bl.a. Sydslesvigmagasinet. Desuden samarbejder vi med stort set alle øvrige mindretalsorganisationer omkring KomMit. Samrådet er som bekendt blevet nedlagt og erstattet af det nye og mere uformelle Forum. Her har vi valgt at gå ind i det nye samarbejde, og vi deltager – dels som mødearrangør i oktober 2024, dels med dækning af forummøderne uden at gå på kompromis med avisens uafhængighed og armslængdeprincip. Avisen er også en aktiv partner i mindretallets indsats på Folkemødet i juni. Desuden har vi efter evalueringen af samarbejdsaftalen besluttet os for at fortsætte IT-samarbejdsaftalen med SSF og SdU. Aftalen går ud på, at
---	---	---	--	--	--

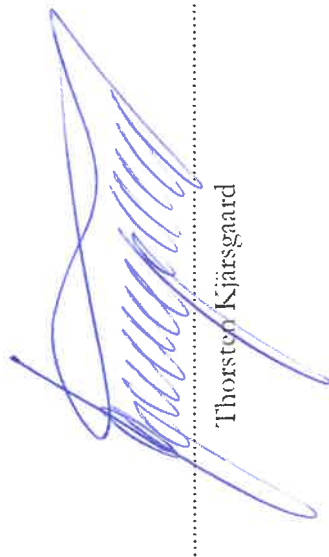
						Flensborg Avis står for det overordnede IT-ansvar for SSF og SdU, og dette ikke kun på Flensborghus, men derudover for alle deres forsamlingshuse og institutioner i Sydslesvig. Dermed har vi opløst de hidtidige IT-mæssige parallelstrukturer, hvad vores tre huse angår, idet både personale og ansvar nu er centraliseret hos Flensborg Avis til gavn for alle parter. Desuden har vi intensiveret samarbejdet med Flensborghus' interne Copy- og layoutafdeling - for også her at udnytte synergier og optimere organisationsstrukturene. Vi arbejder fortsat på at udbygge dette samarbejde med de øvrige organisationer og foreninger for derved at bidrage til en optimering af mindretallets struktur og arbejdsformer.
--	--	--	--	--	--	---

2. Sammenfatning og konklusion

På det redaktionelle område arbejder vi fortsat med en dobbeltstrategi: Et stort fokus på digital udvikling og løbende udvikling af printavisen. Der er gennemført en digital first-omstilling, således at Flensborg Avis nu publicerer sit indhold på fl.a. de 16 timer i døgnet til læserne på tidspunkter, der passer ind i læsernes rytme og ønsker. Det har i høj grad kunnet lade sig realisere med en forstærket onlineredaktion, der er bemanded 7-19 på alle ugens dage. De næste skridt er at udbygge avisens digitale platforme (vigtigst er den nye nyheds- og e-avis-app), at modernisere kommunikationen med læserne med genoptagelsen af nyhedsbreve, at udbygge kontakten til yngre målgrupper via Instagram samt at gennemføre en egentlig markedsforingsindsats af Flensborg Avis' produkter. Samtidig vil vi fokusere på videreudviklingen af KomMit-tillægget til børn og forældre i de danske vuggestuer, børnehaver og skoler og komme i rettere dialog med dens målgruppe.

Ovennævnte status for malopfyldelse samt sammenfatningen viser, at vi fortsat har gang i de rigtige ting og bevæger os inden for resultataftalen og de heri skitserede resultatkrav og resultatmal.

Flensborg, april 2024

.....

Thorsten Kjærsgaard

.....

Søren Munch

- Besondere Auftragsbedingungen -

1. Allgemeines

(a) Wir erbringen unsere Leistungen auf Basis (i) des Auftragsschreibens und etwaiger, dem Auftragsschreiben beigefügter spezifischer Anlagen (insbesondere etwaiger Leistungsbeschreibungen, Widerrufsbelehrungen für Verbraucher und Portalnutzungsbedingungen) (ii) dieser Besonderen Auftragsbedingungen (BAB) und (iii) der Allgemeinen Auftragsbedingungen des Instituts der Wirtschaftsprüfer (AAB) (zusammen nachfolgend „Mandatsvereinbarung“). Dies gilt auch für den Teil der Leistungen, der ggf. schon vor dem rechtswirksamen Abschluss der Mandatsvereinbarung erbracht wurde. Abweichende oder widersprechende Geschäftsbedingungen gelten nur, wenn sie von uns ausdrücklich schriftlich anerkannt wurden. Die Regelungen unseres Auftragschreibens, die BAB und AAB gelten auch dann, wenn wir einer Beauftragung unter Zugrundelegung abweichender Geschäftsbedingungen (z.B. im Rahmen von Bestellscheinen) nicht ausdrücklich widersprechen.

(b) Sofern nichts anderes vereinbart ist, finden die BAB und AAB auch dann Anwendung, wenn wir über die im Auftragsschreiben oder in etwaigen Anlagen vereinbarten Leistungen hinaus für Sie tätig werden.

2. Vergütung, Fälligkeit

(a) Unsere Rechnungen, inkl. etwaiger Abschlags- und Vorschussrechnungen, werden in Euro erstellt und sind sofort fällig. Die von etwaigen Subunternehmern erbrachten Leistungen stellen wir Ihnen als eigene Auslagen in Rechnung.

(b) Für die Anforderung von Vorschüssen gilt Nummer 13 (1) Satz 2 AAB. Im Übrigen sind wir berechtigt, jederzeit angemessene Abschläge auf Honorare oder Gebühren und Auslagen sowie Nebenkosten in Rechnung zu stellen.

(c) Angaben zum voraussichtlich anfallenden Honorar verstehen sich grundsätzlich als Honorarschätzung, sofern nicht ausdrücklich ein Pauschalhonorar vereinbart ist. Ein Pauschalhonorar darf überschritten werden, wenn durch den Eintritt unvorhersehbarer Umstände, die nicht in unserem Verantwortungsbereich liegen, ein nicht nur unerheblicher Mehraufwand entsteht.

(d) Endet unsere Leistungserbringung vorzeitig, sind wir berechtigt, den bis dahin entstandenen Zeitaufwand abzurechnen, sofern die Beendigung der Mandatsvereinbarung nicht durch ein pflichtwidriges Verhalten unsererseits verschuldet wurde. Auch im letzteren Fall kann aber der bisherige Zeitaufwand abgerechnet werden, sofern und soweit die erbrachte Leistung trotz der vorzeitigen Vertragsbeendigung verwertbar ist.

(e) Die StBVV findet nur Anwendung, sofern und soweit dies ausdrücklich schriftlich vereinbart ist. Sofern Sie uns nach Abschluss der Mandatsvereinbarung mit weiteren, über das Auftragsschreiben hinausgehenden Leistungen beauftragen, werden diese entweder gemäß gesonderter Vereinbarung oder, in Ermangelung einer gesonderten Vereinbarung, mit den in unserem Hause für die jeweilige Leistung üblichen Stundensätzen abgerechnet, die wir Ihnen auf Wunsch gerne mitteilen.

(f) Sofern wir (ggf. auch erst nach der Leistungserbringung) gebeten oder verpflichtet werden, Informationen im Zusammenhang mit unserer Leistungserbringung einem Gericht, Sach- oder Insolvenzverwalter, einer Behörde, Regulierungs- und Aufsichtsstellen (WPK, PCAOB, DPR) oder anderen Dritten zur Verfügung zu stellen (dies schließt Vernehmungen unserer Mitarbeiter als Zeugen ein), dürfen wir den in diesem Zusammenhang entstehenden Zeitaufwand in Rechnung stellen. Wir werden für diese Tätigkeiten die mit Ihnen in der Mandatsvereinbarung geregelten Stundensätze in Ansatz bringen.

3. Haftungsbeschränkung

(a) Soweit in dieser Nummer 3 BAB nichts anderes bestimmt ist, bemisst sich unsere Haftung nach Maßgabe der Nummer 9 der AAB. Abweichend von Nummer 9 (2) und (5) der AAB tritt allerdings an die Stelle der dort genannten Haftungshöchstbeträge einheitlich ein Betrag von € 5 Mio. Nummer 9 (1) der AAB bleibt stets unberührt.

(b) Sofern Sie der Auffassung sind, dass das unserer Leistungserbringung innewohnende Risiko den Betrag von € 5 Mio. nicht nur unerheblich übersteigt, sind wir bereit, mit Ihnen und unserem Haftpflichtversicherer die Möglichkeit und die Kosten einer Erhöhung unserer Haftungsgrenze zu erörtern. Kommt es in diesem Zusammenhang zu einem gesonderten Prämienaufwand, so ist dieser von Ihnen zu tragen.

(c) Wir haften entgegen Nummer 9 (2) AAB und 3 (a) BAB nur dann betragsmäßig unbegrenzt, sofern dies (i) ausdrücklich schriftlich vereinbart oder (ii) nach US-amerikanischen Unabhängigkeitsregelungen zwingend erforderlich ist.

4. Unsere Arbeitsergebnisse

Arbeitsergebnisse, die schriftlich darzustellen und zu unterzeichnen sind, sind nur verbindlich, wenn sie von zwei Mitarbeiter/innen original unterzeichnet wurden bzw. in E-Mails zwei Mitarbeiter/innen als Unterzeichner benannt sind. Sofern nichts anderes vereinbart wird und keine gesetzlichen oder berufsständischen Regelungen entgegenstehen, sind wir auch berechtigt, unsere Arbeitsergebnisse ausschließlich (i) als PDF und/oder (ii) per E-Mail und/oder (iii) mit qualifizierter elektronischer Signatur auszuliefern.

5. Weitergabe unserer Arbeitsergebnisse, Nutzungsrechte

(a) Unsere Arbeitsergebnisse dienen einzig dem vertraglich vereinbarten Zweck, sind daher ausschließlich an Sie gerichtet und dürfen zu keinem anderen Zweck verwendet werden. Für die Weitergabe unserer beruflichen Äußerungen an Dritte oder deren Verwendung zu Werbezwecken gilt Nummer 6 der AAB.

(b) Eine schriftliche Zustimmung zur Weitergabe unserer beruflichen Äußerungen an Dritte erfolgt regelmäßig nur unter der Bedingung der vorherigen Unterzeichnung einer berufssüblichen Weitergabvereinbarung (*Hold Harmless Release Letter*) durch den oder die Dritten, sofern nichts anderes schriftlich vereinbart wird. Eine Weitergabe unserer Arbeitsergebnisse darf stets nur in vollem Wortlaut inkl. aller Anlagen erfolgen. § 334 BGB bleibt von einer Weitergabe unberührt.

(c) Sie sind verpflichtet, uns von allen Schäden freizuhalten, die aus einer Nichtbeachtung der vorstehenden Regelungen gemäß Nummer 5 (a) und/oder (b) entstehen.

(d) Wir räumen Ihnen Nutzungsrechte an den von uns erstellten Arbeitsergebnissen nur insoweit ein, als dies angesichts des Zwecks der jeweiligen Mandatsvereinbarung erforderlich ist.

6. Grundlagen unserer Zusammenarbeit

(a) Der zur Erbringung unserer Leistungen anfallende und unserer Honorarkalkulation zugrunde liegende Zeitaufwand hängt maßgeblich davon ab, ob die Voraussetzungen gemäß Nummer 3 (1) der AAB vorliegen.

(b) Sofern sich aus dem Auftragsschreiben, uns bindenden gesetzlichen Regelungen oder sonstigen Vorschriften sowie einschlägigen Standards nichts anderes ergibt, sind wir nicht verpflichtet, die uns zur Verfügung gestellten Informationen auf inhaltliche Richtigkeit und Vollständigkeit zu überprüfen.

7. Besondere Vorschrift für die Steuerberatung

(a) Sie beauftragen und bevollmächtigen uns, die für Sie erstellten Angaben, die für eine elektronische Übermittlung an die Finanzbehörden vorgesehen und jeweils freigegeben sind, in Ihrem Namen unmittelbar über die DATEV eG bei der zuständigen Stelle der Finanzverwaltung elektronisch einzureichen. Auftrag und Bevollmächtigung gelten ab sofort und sind jederzeit widerruflich. Der Widerruf bedarf mindestens der Textform.

(b) Die Übersendung fristbehafteter Schriftstücke verpflichtet uns nur dann zur Einleitung fristwahrender Maßnahmen, wenn uns diese per Post oder per Fax übermittelt werden.

8. Elektronische Kommunikation und Virenschutz

Für die elektronische Kommunikation gilt Nummer 12 der AAB. Ihnen ist darüber hinaus bekannt, dass Daten, die über das Internet versendet werden, nicht zuverlässig gegen Zugriffe Dritter geschützt werden, verloren gehen, verzögert übermittelt oder mit Viren befallen sein können. Im Rahmen des gesetzlich Zulässigen übernehmen wir deshalb keine Verantwortung und Haftung für die Unversehrtheit von E-Mails, nachdem sie unseren Herrschaftsbereich verlassen haben, und für Ihnen oder Dritten hieraus entstehende Schäden. Dies gilt auch, sofern trotz der von uns verwendeten Virusschutzprogramme durch die Zusendung von E-Mails ein Virus in Ihre Systeme gelangt.

9. BDO Netzwerk, Sole Recourse

(a) Wir sind Mitglied von BDO International Limited, einer britischen Gesellschaft mit beschränkter Nachschusspflicht, und gehören zum internationalen BDO Netzwerk rechtlich voneinander unabhängiger Mitgliedsfirmen. BDO ist die Marke des BDO Netzwerks und der BDO Mitgliedsfirmen („BDO Firm“). Zur Auftragsdurchführung dürfen wir andere BDO Firms als Subunternehmer einschalten. Zu diesem Zweck entbinden Sie uns bereits jetzt diesen gegenüber von unserer Verschwiegenheitspflicht.

(b) Sie erkennen an, dass wir in diesen Fällen die alleinige Verantwortung auch für die Leistungen unserer BDO Firms übernehmen. Demgemäß werden Sie gegen eine BDO Firm, die wir als Subunternehmer eingeschaltet haben (einschließlich der BDO International Limited und der Brussels Worldwide Services BVBA), keine Ansprüche jedweder Art geltend machen. Dies gilt nicht für Ansprüche, die sich auf strafbares und/oder vorsätzliches Handeln beziehen, sowie auf etwaige weitere Ansprüche, die nach dem Recht der Bundesrepublik Deutschland nicht ausgeschlossen werden können.

(c) Die nach der Mandatsvereinbarung zur Anwendung kommenden Regelungen zur Haftung und insbesondere die Haftungsbeschränkung gelten auch zugunsten der BDO Firm, die wir als Subunternehmer einschalten. Diese können uns unmittelbar auf die Regelungen in vorstehender Nummer 9 (b) BAB berufen.

10. BDO Legal Rechtsanwaltsgesellschaft mbH (BDO Legal), BDO Konzern

(a) Sofern Sie im Zusammenhang mit unseren Leistungen auch die BDO Legal oder andere Gesellschaften des BDO Konzerns beauftragen, entbinden Sie uns diesen ggü. bereits jetzt bzgl. aller auftragsrelevanten Informationen von der Verschwiegenheitspflicht, um eine möglichst reibungslose und effiziente Leistungserbringung zu ermöglichen.

(b) Wir sind von der BDO Legal und anderen Gesellschaften des BDO Konzerns rechtlich unabhängig. Entsprechend übernehmen wir weder Verantwortung für deren Handlungen oder Unterlassungen, noch begründen wir mit diesen eine Gesellschaft bürgerlichen Rechts oder haften mit diesen gesamtschuldnerisch.

11. Geldwäschegesetz, Sanktionen

Wir sind nach den Bestimmungen des Gesetzes über das Aufspüren von Gewinnen aus schweren Straftaten (GwG) u.a. verpflichtet, in Bezug auf unsere Vertragspartner Identifizierungshandlungen durchzuführen. Sie sind daher verpflichtet, uns alle nach dem GwG mitzuteilenden Informationen und Nachweise vollständig und wahrheitsgemäß zukommen zu lassen und diese im weiteren Verlauf der Geschäftsbeziehung unaufgefordert zu aktualisieren. Auf unsere Verpflichtungen zur Beendigung von Geschäftsbeziehungen gemäß der einschlägigen Regelungen des GwG weisen wir ausdrücklich hin. Ferner weisen wir darauf hin, dass wir unsere Geschäftsbeziehungen u.a. auch im Hinblick auf einschlägige nationale bzw. internationale Sanktionen überprüfen. Wir behalten uns vor, die Geschäftsbeziehung durch fristlose Kündigung zu beenden, sofern wir im Rahmen der Sanktionsprüfungen feststellen, dass Sie und/oder etwaige Sie beherrschende Gesellschafter von einschlägigen Sanktionen betroffen sind.

12. Marketing

Soweit Sie uns schriftlich nicht anders anweisen und keine höchstpersönlichen Angelegenheiten oder Mandate von Verbrauchern i.S.d. § 13 BGB

betroffen sind, gestatten Sie uns, den Auftragsinhalt zu Marketingzwecken bekannt zu machen. Die Gestattung erstreckt sich ausschließlich auf die sachliche Beschreibung des wesentlichen Auftragsinhalts und des Auftraggebers (z.B. Referenzlisten mit Firma und Logo sowie Score Cards).

13. Verjährung

(a) Für die Verjährung von Mängelbeseitigungsansprüchen gilt Nummer 7 (2) der AAB. Im Übrigen gelten für die Verjährung die nachfolgenden Absätze.

(b) Im Falle von einfacher Fahrlässigkeit, die nicht die Verletzung von Leben, Körper, Freiheit oder Gesundheit zum Gegenstand hat, beträgt die regelmäßige Verjährungsfrist für gegen uns gerichtete Ansprüche ein Jahr.

(c) Die Verjährungsfrist beginnt mit dem Schluss des Kalenderjahres, in dem der Anspruch entstanden ist und Sie von den anspruchsbegründenden Umständen und der Person des Schuldners Kenntnis erlangt haben oder ohne grobe Fahrlässigkeit hätten erlangen können. Ohne Rücksicht auf die Kenntnis oder grobe Fahrlässigkeit verjähren die Ansprüche nach Ablauf einer Frist von fünf Jahren ab ihrer Entstehung sowie ohne Rücksicht auf ihre Entstehung und die Kenntnis oder grobe Fahrlässigkeit in zehn Jahren von der Begehung der Handlung, der Pflichtverletzung oder dem sonstigen Schaden auslösenden Ereignis an. Maßgeblich ist die früher endende Frist.

(d) Im Übrigen verbleibt es bei den gesetzlichen Vorschriften.

14. Gerichtsstand, Formerfordernis, Salvatorische Klausel

(a) Sofern Sie Kaufmann, eine juristische Person des öffentlichen Rechts oder ein öffentlich rechtliches Sondervermögen sind oder keinen allgemeinen Gerichtsstand im Inland haben, ist Gerichtsstand für alle Streitigkeiten im Zusammenhang mit der Mandatsvereinbarung nach unserer Wahl (i) Hamburg, (ii) das Gericht an dem Ort, an dem die streitgegenständlichen Arbeiten erbracht wurden, oder (iii) das Gericht, in dessen Zuständigkeitsbereich Sie Ihren Sitz oder Wohnort haben.

(b) Jede Änderung, Ergänzung oder Aufhebung der Mandatsvereinbarung bedarf mindestens der Textform. Dies gilt auch für eine Änderung, Ergänzung oder Aufhebung dieser Nummer 14 (b) BAB.

(c) Sollten eine oder mehrere Regelungen dieser Vereinbarung ganz oder teilweise nichtig oder undurchführbar sein, berührt dies nicht die Wirksamkeit der übrigen Bestimmungen. An die Stelle der nichtigen oder undurchführbaren Regelung tritt in dem Fall eine andere Regelung, die den gewünschten, von den Vertragsparteien angestrebten Zielen soweit als möglich entspricht. Dies gilt entsprechend im Falle einer Vertragslücke.

Allgemeine Auftragsbedingungen

für

Wirtschaftsprüfer und Wirtschaftsprüfungsgesellschaften

vom 1. Januar 2017

1. Geltungsbereich

(1) Die Auftragsbedingungen gelten für Verträge zwischen Wirtschaftsprüfern oder Wirtschaftsprüfungsgesellschaften (im Nachstehenden zusammenfassend „Wirtschaftsprüfer“ genannt) und ihren Auftraggebern über Prüfungen, Steuerberatung, Beratungen in wirtschaftlichen Angelegenheiten und sonstige Aufträge, soweit nicht etwas anderes ausdrücklich schriftlich vereinbart oder gesetzlich zwingend vorgeschrieben ist.

(2) Dritte können nur dann Ansprüche aus dem Vertrag zwischen Wirtschaftsprüfer und Auftraggeber herleiten, wenn dies ausdrücklich vereinbart ist oder sich aus zwingenden gesetzlichen Regelungen ergibt. Im Hinblick auf solche Ansprüche gelten diese Auftragsbedingungen auch diesen Dritten gegenüber.

2. Umfang und Ausführung des Auftrags

(1) Gegenstand des Auftrags ist die vereinbarte Leistung, nicht ein bestimmter wirtschaftlicher Erfolg. Der Auftrag wird nach den Grundsätzen ordnungsmäßiger Berufsausübung ausgeführt. Der Wirtschaftsprüfer übernimmt im Zusammenhang mit seinen Leistungen keine Aufgaben der Geschäftsführung. Der Wirtschaftsprüfer ist für die Nutzung oder Umsetzung der Ergebnisse seiner Leistungen nicht verantwortlich. Der Wirtschaftsprüfer ist berechtigt, sich zur Durchführung des Auftrags sachverständiger Personen zu bedienen.

(2) Die Berücksichtigung ausländischen Rechts bedarf – außer bei betriebswirtschaftlichen Prüfungen – der ausdrücklichen schriftlichen Vereinbarung.

(3) Ändert sich die Sach- oder Rechtslage nach Abgabe der abschließenden beruflichen Äußerung, so ist der Wirtschaftsprüfer nicht verpflichtet, den Auftraggeber auf Änderungen oder sich daraus ergebende Folgerungen hinzuweisen.

3. Mitwirkungspflichten des Auftraggebers

(1) Der Auftraggeber hat dafür zu sorgen, dass dem Wirtschaftsprüfer alle für die Ausführung des Auftrags notwendigen Unterlagen und weiteren Informationen rechtzeitig übermittelt werden und ihm von allen Vorgängen und Umständen Kenntnis gegeben wird, die für die Ausführung des Auftrags von Bedeutung sein können. Dies gilt auch für die Unterlagen und weiteren Informationen, Vorgänge und Umstände, die erst während der Tätigkeit des Wirtschaftsprüfers bekannt werden. Der Auftraggeber wird dem Wirtschaftsprüfer geeignete Auskunftspersonen benennen.

(2) Auf Verlangen des Wirtschaftsprüfers hat der Auftraggeber die Vollständigkeit der vorgelegten Unterlagen und der weiteren Informationen sowie der gegebenen Auskünfte und Erklärungen in einer vom Wirtschaftsprüfer formulierten schriftlichen Erklärung zu bestätigen.

4. Sicherung der Unabhängigkeit

(1) Der Auftraggeber hat alles zu unterlassen, was die Unabhängigkeit der Mitarbeiter des Wirtschaftsprüfers gefährdet. Dies gilt für die Dauer des Auftragsverhältnisses insbesondere für Angebote auf Anstellung oder Übernahme von Organfunktionen und für Angebote, Aufträge auf eigene Rechnung zu übernehmen.

(2) Sollte die Durchführung des Auftrags die Unabhängigkeit des Wirtschaftsprüfers, die der mit ihm verbundenen Unternehmen, seiner Netzwerkunternehmen oder solcher mit ihm assoziierten Unternehmen, auf die die Unabhängigkeitsvorschriften in gleicher Weise Anwendung finden wie auf den Wirtschaftsprüfer, in anderen Auftragsverhältnissen beeinträchtigen, ist der Wirtschaftsprüfer zur außerordentlichen Kündigung des Auftrags berechtigt.

5. Berichterstattung und mündliche Auskünfte

Soweit der Wirtschaftsprüfer Ergebnisse im Rahmen der Bearbeitung des Auftrags schriftlich darzustellen hat, ist alleine diese schriftliche Darstellung maßgebend. Entwürfe schriftlicher Darstellungen sind unverbindlich. Sofern nicht anders vereinbart, sind mündliche Erklärungen und Auskünfte des Wirtschaftsprüfers nur dann verbindlich, wenn sie schriftlich bestätigt werden. Erklärungen und Auskünfte des Wirtschaftsprüfers außerhalb des erteilten Auftrags sind stets unverbindlich.

6. Weitergabe einer beruflichen Äußerung des Wirtschaftsprüfers

(1) Die Weitergabe beruflicher Äußerungen des Wirtschaftsprüfers (Arbeitsergebnisse oder Auszüge von Arbeitsergebnissen – sei es im Entwurf oder in der Endfassung) oder die Information über das Tätigwerden des Wirtschaftsprüfers für den Auftraggeber an einen Dritten bedarf der schriftlichen Zustimmung des Wirtschaftsprüfers, es sei denn, der Auftraggeber ist zur Weitergabe oder Information aufgrund eines Gesetzes oder einer behördlichen Anordnung verpflichtet.

(2) Die Verwendung beruflicher Äußerungen des Wirtschaftsprüfers und die Information über das Tätigwerden des Wirtschaftsprüfers für den Auftraggeber zu Werbezwecken durch den Auftraggeber sind unzulässig.

7. Mängelbeseitigung

(1) Bei etwaigen Mängeln hat der Auftraggeber Anspruch auf Nacherfüllung durch den Wirtschaftsprüfer. Nur bei Fehlschlagen, Unterlassen bzw. unrechtmäßiger Verweigerung, Unzumutbarkeit oder Unmöglichkeit der Nacherfüllung kann er die Vergütung mindern oder vom Vertrag zurücktreten; ist der Auftrag nicht von einem Verbraucher erteilt worden, so kann der Auftraggeber wegen eines Mangels nur dann vom Vertrag zurücktreten, wenn die erbrachte Leistung wegen Fehlschlagens, Unterlassung, Unzumutbarkeit oder Unmöglichkeit der Nacherfüllung für ihn ohne Interesse ist. Soweit darüber hinaus Schadensersatzansprüche bestehen, gilt Nr. 9.

(2) Der Anspruch auf Beseitigung von Mängeln muss vom Auftraggeber unverzüglich in Textform geltend gemacht werden. Ansprüche nach Abs. 1, die nicht auf einer vorsätzlichen Handlung beruhen, verjähren nach Ablauf eines Jahres ab dem gesetzlichen Verjährungsbeginn.

(3) Offenbare Unrichtigkeiten, wie z.B. Schreibfehler, Rechenfehler und formelle Mängel, die in einer beruflichen Äußerung (Bericht, Gutachten und dgl.) des Wirtschaftsprüfers enthalten sind, können jederzeit vom Wirtschaftsprüfer auch Dritten gegenüber berichtigt werden. Unrichtigkeiten, die geeignet sind, in der beruflichen Äußerung des Wirtschaftsprüfers enthaltene Ergebnisse infrage zu stellen, berechtigen diesen, die Äußerung auch Dritten gegenüber zurückzunehmen. In den vorgenannten Fällen ist der Auftraggeber vom Wirtschaftsprüfer tunlichst vorher zu hören.

8. Schweigepflicht gegenüber Dritten, Datenschutz

(1) Der Wirtschaftsprüfer ist nach Maßgabe der Gesetze (§ 323 Abs. 1 HGB, § 43 WPO, § 203 StGB) verpflichtet, über Tatsachen und Umstände, die ihm bei seiner Berufstätigkeit anvertraut oder bekannt werden, Stillschweigen zu bewahren, es sei denn, dass der Auftraggeber ihn von dieser Schweigepflicht entbindet.

(2) Der Wirtschaftsprüfer wird bei der Verarbeitung von personenbezogenen Daten die nationalen und europarechtlichen Regelungen zum Datenschutz beachten.

9. Haftung

(1) Für gesetzlich vorgeschriebene Leistungen des Wirtschaftsprüfers, insbesondere Prüfungen, gelten die jeweils anzuwendenden gesetzlichen Haftungsbeschränkungen, insbesondere die Haftungsbeschränkung des § 323 Abs. 2 HGB.

(2) Sofern weder eine gesetzliche Haftungsbeschränkung Anwendung findet noch eine einzelvertragliche Haftungsbeschränkung besteht, ist die Haftung des Wirtschaftsprüfers für Schadensersatzansprüche jeder Art, mit Ausnahme von Schäden aus der Verletzung von Leben, Körper und Gesundheit, sowie von Schäden, die eine Ersatzpflicht des Herstellers nach § 1 ProdHaftG begründen, bei einem fahrlässig verursachten einzelnen Schadensfall gemäß § 54a Abs. 1 Nr. 2 WPO auf 4 Mio. € beschränkt.

(3) Einreden und Einwendungen aus dem Vertragsverhältnis mit dem Auftraggeber stehen dem Wirtschaftsprüfer auch gegenüber Dritten zu.

(4) Leiten mehrere Anspruchsteller aus dem mit dem Wirtschaftsprüfer bestehenden Vertragsverhältnis Ansprüche aus einer fahrlässigen Pflichtverletzung des Wirtschaftsprüfers her, gilt der in Abs. 2 genannte Höchstbetrag für die betreffenden Ansprüche aller Anspruchsteller insgesamt.

(5) Ein einzelner Schadensfall im Sinne von Abs. 2 ist auch bezüglich eines aus mehreren Pflichtverletzungen stammenden einheitlichen Schadens gegeben. Der einzelne Schadensfall umfasst sämtliche Folgen einer Pflichtverletzung ohne Rücksicht darauf, ob Schäden in einem oder in mehreren aufeinanderfolgenden Jahren entstanden sind. Dabei gilt mehrfaches auf gleicher oder gleichartiger Fehlerquelle beruhendes Tun oder Unterlassen als einheitliche Pflichtverletzung, wenn die betreffenden Angelegenheiten miteinander in rechtlichem oder wirtschaftlichem Zusammenhang stehen. In diesem Fall kann der Wirtschaftsprüfer nur bis zur Höhe von 5 Mio. € in Anspruch genommen werden. Die Begrenzung auf das Fünffache der Mindestversicherungssumme gilt nicht bei gesetzlich vorgeschriebenen Pflichtprüfungen.

(6) Ein Schadensersatzanspruch erlischt, wenn nicht innerhalb von sechs Monaten nach der schriftlichen Ablehnung der Ersatzleistung Klage erhoben wird und der Auftraggeber auf diese Folge hingewiesen wurde. Dies gilt nicht für Schadensersatzansprüche, die auf vorsätzliches Verhalten zurückzuführen sind, sowie bei einer schuldhaften Verletzung von Leben, Körper oder Gesundheit sowie bei Schäden, die eine Ersatzpflicht des Herstellers nach § 1 ProdHaftG begründen. Das Recht, die Einrede der Verjährung geltend zu machen, bleibt unberührt.

10. Ergänzende Bestimmungen für Prüfungsaufträge

(1) Ändert der Auftraggeber nachträglich den durch den Wirtschaftsprüfer geprüften und mit einem Bestätigungsvermerk versehenen Abschluss oder Lagebericht, darf er diesen Bestätigungsvermerk nicht weiterverwenden.

Hat der Wirtschaftsprüfer einen Bestätigungsvermerk nicht erteilt, so ist ein Hinweis auf die durch den Wirtschaftsprüfer durchgeführte Prüfung im Lagebericht oder an anderer für die Öffentlichkeit bestimmter Stelle nur mit schriftlicher Einwilligung des Wirtschaftsprüfers und mit dem von ihm genehmigten Wortlaut zulässig.

(2) Widerruft der Wirtschaftsprüfer den Bestätigungsvermerk, so darf der Bestätigungsvermerk nicht weiterverwendet werden. Hat der Auftraggeber den Bestätigungsvermerk bereits verwendet, so hat er auf Verlangen des Wirtschaftsprüfers den Widerruf bekanntzugeben.

(3) Der Auftraggeber hat Anspruch auf fünf Berichtsausfertigungen. Weitere Ausfertigungen werden besonders in Rechnung gestellt.

11. Ergänzende Bestimmungen für Hilfeleistung in Steuersachen

(1) Der Wirtschaftsprüfer ist berechtigt, sowohl bei der Beratung in steuerlichen Einzelfragen als auch im Falle der Dauerberatung die vom Auftraggeber genannten Tatsachen, insbesondere Zahlenangaben, als richtig und vollständig zugrunde zu legen; dies gilt auch für Buchführungsaufträge. Er hat jedoch den Auftraggeber auf von ihm festgestellte Unrichtigkeiten hinzuweisen.

(2) Der Steuerberatungsauftrag umfasst nicht die zur Wahrung von Fristen erforderlichen Handlungen, es sei denn, dass der Wirtschaftsprüfer hierzu ausdrücklich den Auftrag übernommen hat. In diesem Fall hat der Auftraggeber dem Wirtschaftsprüfer alle für die Wahrung von Fristen wesentlichen Unterlagen, insbesondere Steuerbescheide, so rechtzeitig vorzulegen, dass dem Wirtschaftsprüfer eine angemessene Bearbeitungszeit zur Verfügung steht.

(3) Mangels einer anderweitigen schriftlichen Vereinbarung umfasst die laufende Steuerberatung folgende, in die Vertragsdauer fallenden Tätigkeiten:

- a) Ausarbeitung der Jahressteuererklärungen für die Einkommensteuer, Körperschaftsteuer und Gewerbesteuer sowie der Vermögensteuererklärungen, und zwar auf Grund der vom Auftraggeber vorzulegenden Jahresabschlüsse und sonstiger für die Besteuerung erforderlicher Aufstellungen und Nachweise
- b) Nachprüfung von Steuerbescheiden zu den unter a) genannten Steuern
- c) Verhandlungen mit den Finanzbehörden im Zusammenhang mit den unter a) und b) genannten Erklärungen und Bescheiden
- d) Mitwirkung bei Betriebsprüfungen und Auswertung der Ergebnisse von Betriebsprüfungen hinsichtlich der unter a) genannten Steuern
- e) Mitwirkung in Einspruchs- und Beschwerdeverfahren hinsichtlich der unter a) genannten Steuern.

Der Wirtschaftsprüfer berücksichtigt bei den vorgenannten Aufgaben die wesentliche veröffentlichte Rechtsprechung und Verwaltungsauffassung.

(4) Erhält der Wirtschaftsprüfer für die laufende Steuerberatung ein Pauschalhonorar, so sind mangels anderweitiger schriftlicher Vereinbarungen die unter Abs. 3 Buchst. d) und e) genannten Tätigkeiten gesondert zu honorieren.

(5) Sofern der Wirtschaftsprüfer auch Steuerberater ist und die Steuerberatervergütungsverordnung für die Bemessung der Vergütung anzuwenden ist, kann eine höhere oder niedrigere als die gesetzliche Vergütung in Textform vereinbart werden.

(6) Die Bearbeitung besonderer Einzelfragen der Einkommensteuer, Körperschaftsteuer, Gewerbesteuer, Einheitsbewertung und Vermögensteuer sowie aller Fragen der Umsatzsteuer, Lohnsteuer, sonstigen Steuern und Abgaben erfolgt auf Grund eines besonderen Auftrags. Dies gilt auch für

- a) die Bearbeitung einmalig anfallender Steuerangelegenheiten, z.B. auf dem Gebiet der Erbschaftsteuer, Kapitalverkehrsteuer, Grunderwerbsteuer,
- b) die Mitwirkung und Vertretung in Verfahren vor den Gerichten der Finanz- und der Verwaltungsgerichtsbarkeit sowie in Steuerstrafsachen,
- c) die beratende und gutachtliche Tätigkeit im Zusammenhang mit Umwandlungen, Kapitalerhöhung und -herabsetzung, Sanierung, Eintritt und Ausscheiden eines Gesellschafters, Betriebsveräußerung, Liquidation und dergleichen und
- d) die Unterstützung bei der Erfüllung von Anzeige- und Dokumentationspflichten.

(7) Soweit auch die Ausarbeitung der Umsatzsteuerjahreserklärung als zusätzliche Tätigkeit übernommen wird, gehört dazu nicht die Überprüfung etwaiger besonderer buchmäßiger Voraussetzungen sowie die Frage, ob alle in Betracht kommenden umsatzsteuerrechtlichen Vergünstigungen wahrgenommen worden sind. Eine Gewähr für die vollständige Erfassung der Unterlagen zur Geltendmachung des Vorsteuerabzugs wird nicht übernommen.

12. Elektronische Kommunikation

Die Kommunikation zwischen dem Wirtschaftsprüfer und dem Auftraggeber kann auch per E-Mail erfolgen. Soweit der Auftraggeber eine Kommunikation per E-Mail nicht wünscht oder besondere Sicherheitsanforderungen stellt, wie etwa die Verschlüsselung von E-Mails, wird der Auftraggeber den Wirtschaftsprüfer entsprechend in Textform informieren.

13. Vergütung

(1) Der Wirtschaftsprüfer hat neben seiner Gebühren- oder Honorarforderung Anspruch auf Erstattung seiner Auslagen; die Umsatzsteuer wird zusätzlich berechnet. Er kann angemessene Vorschüsse auf Vergütung und Auslagenersatz verlangen und die Auslieferung seiner Leistung von der vollen Befriedigung seiner Ansprüche abhängig machen. Mehrere Auftraggeber haften als Gesamtschuldner.

(2) Ist der Auftraggeber kein Verbraucher, so ist eine Aufrechnung gegen Forderungen des Wirtschaftsprüfers auf Vergütung und Auslagenersatz nur mit unbestrittenen oder rechtskräftig festgestellten Forderungen zulässig.

14. Streitschlichtungen

Der Wirtschaftsprüfer ist nicht bereit, an Streitbeilegungsverfahren vor einer Verbraucherschlichtungsstelle im Sinne des § 2 des Verbraucherstreitbeilegungsgesetzes teilzunehmen.

15. Anzuwendendes Recht

Für den Auftrag, seine Durchführung und die sich hieraus ergebenden Ansprüche gilt nur deutsches Recht.